

Локалізація виробництва в результаті внесення змін до Закону про публічні закупівлі

З кожним днем усе ширшає обговорення громадськістю впровадження зобов'язання щодо здійснення закупівель за локалізованим принципом. Дане нововведення стосуватиметься всіх замовників машинобудівної сфери, тож розглянемо, про що ж говорять нам ці проекти законодавчих актів.

Станом на сьогодні вимоги щодо локалізації виробництва в Україні застосовують, зокрема, до виробництва сільськогосподарської техніки й обладнання. Машинобудівну продукцію сьогодні імпортують переважно з Китаю (у т. ч. наземний транспорт, електричні машини, котли). Практика використання вимог з локалізації виробництва є в таких країнах, як: США (Buy America Act), Індія (Make in India), Китай, Канада, Норвегія, Бангладеш та ін.

Експертиза проекту Закону № 3739

У проекті Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» (далі — проект Закону 3739) **запропоновано тимчасово, з 1 січня 2021 року строком на десять років, встановити особливості здійснення процедур закупівлі окремих товарів у результаті** внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі».

Перелік змін, запропонованих проектом Закону 3739, що вносять до Закону України «Про публічні закупівлі», можна переглянути на сайті ВРУ.

Окрім того, за даними офіційного веб сайту Національного агентства з питань запобігання корупції (далі — НАЗК), **Закон № 3739 містить такі корупціогенні фактори:**

проект Закону передбачає застосування нецінового критерію в закупівлях машинобудування та преференції для певних виробників;

нечіткий механізм підтвердження відповідності ступеня локалізації, невизначеність прав та обов'язків суб'єктів, які мають намір підтвердити ступінь локалізації власного виробництва та порядок ухвалення рішень відповідальним органом влади створюють умови для вчинення корупційних правопорушень;

підтвердження відповідності предмета закупівлі ступеню локалізації є адміністративною послугою, порядок отримання якої має бути врегульовано на законодавчому рівні для мінімізації корупційних ризиків.

За висновками Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом, положення щодо локалізації виробництва, передбачені цим законопроектом, суперечать міжнародно-джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/nadporogi/lokalizatsiia-vyrobyntstva-v-rezultati-vnesennia-zmin-do-zakonu-pro-publichni-zakupivli/

правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, зокрема Угоді про асоціацію, Директиві 2014/24/ЄС, а також суперечать положенням Угоди СОТ «Про державні закупівлі».

Експертиза Проєкту постанови **Проєкт постанови**

Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації пілотного проєкту зі здійснення закупівель техніки галузі машинобудування з підтвердженим ступенем локалізації виробництва» (далі — Проєкт постанови) **установлює Порядок визначення ступеня локалізації виробництва техніки галузі машинобудування, перелік якої визначає цей проєкт.**

Згідно із цим Порядком, **суб'єкт господарювання в добровільному порядку може звернутися до Мінекономіки по підтвердженню свого ступеня локалізації для участі в публічних закупівлях.** Визначення ступеня локалізації забезпечує отримання певних переваг під час закупівель, оскільки використання нецінового критерію під час оцінки тендерних пропозицій / пропозицій учасників для замовника є обов'язковим.

Суб'єкт господарювання подає до Мінекономіки виключно заявку та документи, перелік яких визначений у цьому Порядку. Структурний підрозділ Мінекономіки протягом 30 календарних днів опрацьовує такі документи та визначає ступінь локалізації техніки галузі машинобудування за відповідною формою.

Окрім того, у **Проєкті постанови запропоновано**, зокрема:

Визначити, що під час реалізації пілотного проєкту **інформація щодо ступеня локалізації виробництва** техніки галузі машинобудування **міститься в Переліку техніки** галузі машинобудування з підтвердженим ступенем локалізації виробництва, **який формує Мінекономіки** на підставі поданої суб'єктом господарювання заявки та необхідних документів.

Визначити, що в разі закупівлі техніки з переліку, який затверджує цей Проєкт постанови, оцінку пропозицій здійснюють на підставі цінового критерію разом з неціновими критеріями, зокрема нецінового критерію «локалізація виробництва» та інших.

Мінімальний ступінь локалізації виробництва техніки галузі машинобудування має бути не нижчим ніж 35 відсотків.

Заплановано, що Проєкт постанови набирає чинності з дня його офіційного опублікування та діятиме до 31 грудня 2021 року. Оскільки цикл виробництва техніки галузі машинобудування складає мінімум рік, пілотний проєкт розрахований на півтора року.

Але, за даними офіційного вебсайту НАЗК, **Проєкт постанови містить такі корупціогенні фактори:**

Включення до Переліку техніки галузі машинобудування є головною умовою для участі в процедурах закупівлі техніки. За своїм змістом це включення є адміністративною послугою. Процес надання адміністративних послуг може регулюватися лише законами України, а не постановами Кабінету Міністрів.

Проект постанови встановлює непрозорий та необґрунтований механізм підтвердження ступеня локалізації Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Цей механізм може бути джерелом корупційного ризику під час прийняття рішення.

Тобто, за висновками НАЗК, проект Закону та Проект постанови в поточній редакції порушують принципи здійснення публічних закупівель та мають бути узгоджені з міжнародно-правовими зобов'язаннями України у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції.

Слідкуймо за всіма новинами разом на порталі RADNUK.COM.UA. Оберіть для себе зручний тариф зі знижкою за [посиланням](#).